

[Svend Auken]

i stand til igen at skabe fremgang og ikke mindst stabilitet i det politiske arbejde i Danmark, en fremgang og en stabilitet, som landet har så hårdt brug for.

Inden valget gjorde De Radikale sig til talsmænd for den opfattelse, at der, inden der skulle dannes regering, skulle foreligge et gennemarbejdet program, helst et, der rakte ind over midten, og som kunne holde i fire år. På Socialdemokratiets vegne støttede jeg fra starten dette synspunkt, og i hele forløbet har Socialdemokratiet været loyalt over for dette tilsagn.

Andre derimod tog betydelig lettere på De Radikales synspunkter. Både under hr. Svend Jakobsens og under den radikale gruppeformands forhandlingsforsøg var der tale om en direkte boykot af forhandlingerne fra Venstres og De Konservatives side. De sagde, at de først ville forhandle et regeringsgrundlag, når de selv sad for enden af bordet, men da de så kom til at sidde dér, ville man heller ikke føre realitetsforhandlinger om de kommende fire års politik.

Til gengæld kunne vi undervejs i forløbet, mens vi endnu havde vore illusioner i behold, glæde os over, at der syntes at være gode perspektiver i et flertalssamarbejde hen over midten mellem Socialdemokratiet, SF og Det Radikale Venstre. Et sådant samarbejde ville kunne sikre en fire års regeringsperiode, en aktiv selvstændig dansk udenrigspolitik, en stram, men retfærdig økonomisk politik og de helt nødvendige reformer i det danske samfund. Ja, når man tog en sådan regeringskonstellationsprogram og sammenholdt det med De Radikales program, ville det faktisk være svært at få øje på forskelle.

Ikke desto mindre blev resultatet forbløffende nok en borgerlig trekløverregering med De Radikales deltagelse. Regeringen blev dannet uden regeringsprogram, uden samarbejdsaftale, på accept af Fremskridtspartiet og med de mest usikre signaler for fremtiden. På forhånd meddelte 105 mandater her i salen, at de var imod, at trekløverregeringen overhovedet blev dannet, og i disse 105 – vil jeg gerne tilberoligelse sige – har jeg ikke indregnet medlemmer af nogen af de tre regeringspartiers folketingsgrupper.

På alle punkter er det gået stik imod De Radikales anvisninger under valgkampen og efter valget, ikke på trods af De Radikale, men i kraft

af De Radikale og uden synlige indrømmelser til radikale synspunkter. Hvis statsministerens ønske blot gik ud på at skille sig af med CD og Kristeligt Folkeparti og erstatte disses ministre med radikale ministre – hvad der unægtelig virker ubehageligt over for tidligere loyale samarbejdspartnere – uden at ændre firkløverregeringens politik, kunne det da ikke have været ordnet med det samme uden de sidste ugers falske dramatik?

Jo, der kan være god grund til ærgrelse i befolkningen. Store kredse føler, at det eneste, der kom ud af alt postyret, er, at firkløverregeringen blev erstattet af et trekløver, mens regeringens politik overhovedet ikke blev ændret og den politiske situation nu er om muligt endnu mere ustabil end før valget. Der ydes intet bidrag i statsministerens redegørelse til større dansk selvstændighed, bedre økonomiske vilkår, renere miljø, styrket folkestyre eller større social retfærdighed. Alle muligheder for at prøve noget nyt er nu kastet til side. Den borgerlige politik fortsætter sin skæve gang. Et håb er slukket.

Men også hos partierne er der grund til forundring. Jeg forstår udmærket CD's og Kristeligt Folkepartis vrede. CD og Kristeligt Folkeparti har været ude for en nedvurderende behandling fra statsministerens side, den statsminister, de måske lidt naivt troede var deres ven. I det borgerlige taktiske spil er loyalitet åbenbart kassationsgrund.

Også i Socialdemokratiet er der mange, der er kritiske, ikke mindst i forhold til De Radikale. Det er dog ikke noget imod den ærgrelse, som radikale ude over landet føler i anledning af partiledelsens alliance med Venstre og Det Konservative Folkeparti.

Imidlertid er det min opfattelse, at vi hurtigst muligt må se at komme ud af ærgrelsen. Vi skal ikke glemme, hvad der er sket, men vi skal heller ikke lade os gå på. Socialdemokratiet er indstillet på, at det nye Folketing skal arbejde. Vi orker ikke ørkesløse fighter, og da slet ikke med De Radikale.

Jeg har fortsat den opfattelse, at et dårligt forhold mellem Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre er en belastning i dansk politik, og selv om vi som Sisyfos endnu en gang har fået den radikale sten i hovedet, er vi parat til igen, når lejlighed byder sig, at rulle stenen op ad bjerget.